

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 232.216 van 16 september 2015
in de zaak A. 216.921/XIV-36.652**

In zake: Jan SOMERS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jürgen Millen
kantoor houdend te 3730 Hoeselt
Tongersesteenweg 4, bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 13 september 2015, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van “de beslissing van de gevangenisdirecteur van de gevangenis van Hasselt [van 10 september 2015] tot toepassing van een bijzondere veiligheidsmaatregel die een aanvang nam op 11 september 2015 en die eindigt op 17 september 2015”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 september 2015, om 10.00 uur.

Staatsraad Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jürgen Vanpraet, die *loco* advocaat Jürgen Millen verzoeker bijstaat, en attaché Xaveer Laureyns, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoeker is opgesloten in de gevangenis van Hasselt.

Op 10 september 2015 wordt ten aanzien van verzoeker een “beslissing tot toepassing van een bijzondere veiligheidsmaatregel” genomen, inhoudende de “uitsluiting van deelname aan bepaalde gemeenschappelijke of individuele activiteiten: alle, wandelen op de kleine individuele wandelkoer” en een “verplicht verblijf in de hem toegewezen verblijfsruimte: monocel sectie 20” en dit “voor een duur van 7 dagen, die een aanvang neemt op 11/09/2015 en eindigt op 17/09/2015”.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

Uiteenzetting van de exceptie

4. De verwerende partij betwist ter terechtzitting de bevoegdheid van de Raad van State. Zij betoogt in wezen dat de Raad van State van de

ingestelde vordering geen kennis kan nemen omdat zij is gericht tegen een veiligheidsmaatregel die een niet-aanvechtbare maatregel van orde is.

Beoordeling

5. De directeur van een strafinrichting is belast met de zorg voor de goede werking van, en de goede orde in de strafinrichting. Hij kan met het oog daarop ten aanzien van wie in de strafinrichting is opgenomen een veelheid van maatregelen beslissen die zekere ongemakken of onaangenaamheden kunnen meebrengen. Evenwel, zoals de Raad van State, in algemene vergadering, in het arrest nr. 116.899 van 11 maart 2003 inzake De Smedt heeft overwogen, zijn die maatregelen, in zoverre zij uitsluitend of hoofdzakelijk ingegeven zijn door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen, maatregelen van inwendige orde, waartegen in principe geen annulatieberoep openstaat. Het is slechts anders wanneer de betrokken maatregel er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt een gedetineerde te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. De maatregel wordt dan in de eerste plaats gemotiveerd door het schuldig bevonden gedrag van de gedetineerde, waarvoor hij wil doen boeten. Een dergelijke maatregel komt wel voor vernietiging - en dus voor schorsing van de tenuitvoerlegging - door de Raad van State in aanmerking.

6. Luidens de bestreden beslissing maakt zij een “bijzondere veiligheidsmaatregel” uit. De elementen op grond waarvan tot deze maatregel wordt besloten “vormen” volgens deze beslissing “ernstige aanwijzingen [...] van een gevaar voor [...] de orde [en] de veiligheid”.

Verder wordt overwogen dat de verwerende partij zich steunt op “art. 8 van de basiswet van 12.01.2005, waarbij afgeweken wordt van de motiveringsplicht omdat de kennisgeving van de motivering de veiligheid ernstig in gevaar zou brengen”.

Voorts plaatst ook de basiswet van 12 januari 2005 ‘betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden’ (hierna: de basiswet) de veiligheidsmaatregelen zoals de thans bestreden maatregel niet in een bestraffend maar in een veiligheidskader.

7. Gelet op het voormelde, moet de bestreden beslissing *prima facie* als een veiligheidsmaatregel worden beschouwd waarmee de goede werking van de instelling wordt verzekerd.

Het komt derhalve aan verzoeker toe om het voor de Raad van State aannemelijk te maken dat, ondanks de schijn van het tegendeel, de bestreden beslissing er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt om hem te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. Tot het bestaan van een dergelijke, niet-veruitwendigde bedoeling, kan niet worden besloten op grond van loutere subjectieve gevoelens van verzoeker. Verzoeker dient integendeel met verwijzing naar concrete omstandigheden aannemelijk te maken dat het determinerend motief van de veiligheidsmaatregel erin bestaat hem te bestraffen.

De argumenten die verzoeker in het verzoekschrift - onder de rubriek betreffende het enige middel - in dat verband aanvoert, voldoen naar het oordeel van de Raad van State niet aan de bewijslast die ter zake op hem rust.

Inzake verzoekers argument dat hij gestraft wordt “door hem helemaal af te zonderen van de andere gedetineerden” en dat dit afzonderen een tuchtsanctie is, stelt de Raad van State vast dat het “verplicht verblijf in de aan de gedetineerde toegewezen verblijfsruimte” één van de toegelaten bijzondere veiligheidsmaatregelen is die op grond van artikel 112, § 1, 4°, van de basiswet mogen worden opgelegd. De enkele vaststelling dat verzoeker door de veiligheidsmaatregel wordt afgezonderd van de andere gedetineerden, houdt aldus op zich niet het bewijs in van de bedoeling om verzoeker te straffen. Dat naar de mening van verzoeker “het omgaan met gedetineerde J.R. voor de directie gelijkstaat met een tuchtrechtelijke inbreuk”, en dat hij zich, naar hij stelt,

“volledig conform de bepalingen van de basiswet en het huishoudelijk reglement van Leuven Centraal heeft gedragen”, lijken op het eerste gezicht eigen aannames en inzichten die geen licht werpen op de vermeende bedoelingen van het bestuur. De bewering dat de gevangenisdirectie bewust heeft gekozen “voor het opleggen van een bijzondere veiligheidsmaatregel als voorzet voor het opleggen van een bijzonder veiligheidsregime”, lijkt in deze stand van het geding een louter subjectief gevoel te zijn van verzoeker dat niet steunt op enig concreet gegeven. Alvast leidt de stelling dat “het hanteren van het art. 8 Basiswet [...] evident dit potje [moet] dekken”, niet tot die conclusie nu blijkt dat het procedé van artikel 8 van de basiswet ook toegelaten is bij het opleggen van een veiligheidsmaatregel. De enkele vaststelling dat de verwerende partij dit te dezen toepast, maakt op zich niet het concrete bewijs uit van het voornemen een (verkapte) tuchtmaatregel op te leggen onder het mom van een veiligheidsmaatregel.

8. Uit wat voorafgaat volgt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat het opleggen van de bestreden veiligheidsmaatregel in werkelijkheid uitsluitend of hoofdzakelijk er toe strekt om hem te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen.

In deze stand van het geding lijkt de bestreden beslissing een maatregel van inwendige orde te zijn die niet het voorwerp kan uitmaken van een annulatieberoep.

9. De door de verwerende partij opgeworpen - maar desnoods ook ambtshalve op te werpen - exceptie vertoont een dergelijke graad van ernst, dat ze reeds in de huidige stand van de procedure moet worden opgeworpen en bijgevalen.

V. Conclusie

10. Uit wat voorafgaat volgt dat de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid niet-ontvankelijk is.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zestien september tweeduizend vijftien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,

staatsraad,

wnd. kamervoorzitter,

bijgestaan door

Nick Hollevoet,

toegevoegd griffier.

De griffier

De voorzitter

Nick Hollevoet

Carlo Adams